

KERTOMATON HISTORIA–MUISTOMERKIN PALJASTAMINEN

Teksti: Lauri Lempinen, ensimmäinen kuva: Antti Suominen, muut Ari Lehtimäki

Porin VPK:n perustajan, maistraatinnotario Anders Axel Anderssonin pojanpojanpoika, lennonjohtaja Esko Antti-Poika oli pikkupoikana ihastellen kiviaidan takaa seurannut, kun hänen isänsä ja setänsä VPK:n Hallituksen ja Soittokunnan kanssa olivat viemässä kukkatervehdyksiä palokunnan vuosijuhlien yhteydessä hänen isoisoisänsä haudalle. 145-vuotisjuhlien hautakäynnillä Esko Antti-Poika esitti, että 150 -vuotisjuhlisiin pitäisi miettiä jotain, joka sävähdyttäisi haudalla kävijöiden lisäksi laajempiakin kansalaispiirejä ja josta jäisi pysyvä merkki muistuttamaan VPK:n menneisyydestä ja merkityksestä. Pari vuotta myöhemmin Antti-Poika lähestyi uudelleen VPK:ta luvaten rahoittaa mahdollisen patsaan / muistomerkin, jonka toteuttamisesta hän oli käynnistänyt keskustelut TaM, kuvanveistäjä Sofia Saaren kanssa.

Työnjaoksi sovittiin, että VPK hoitaa tarpeelliset toimenpiteet Porin kaupungin virkamies- ja poliittisen johdon kanssa. Antti-Pojan, taiteilijan, kaupungin ja VPK:n edustajien yhteisneuvottelussa päädyttiin yhdeksästä kivipaadesta koostuvaan ratkaisuun, jolle Porin kaupunginhallitus myönsi sijoitusluvan puistoon VPK:n edustajalle. Päätökseen sisältyi myös, että kaupunki vastaa muistomerkin kunnallisteknistä töistä valaistuksineen ja vastaisesta ylläpidosta.

Veistämäänsä muistomerkkiä ”Kertomaton historia” Sofia Saari luonnehtii kunnianosoituksena

- Porin noususta ja kasvusta yhdeksän palon jäljiltä,
- VPK:n toiminnalle ja perustajalle Anders Axel Anderssonille,
- Porin asukkaiden peräänantamattomuudelle,
- Porin ja Satakunnan elinkeinoelämän ja infrastruktuurin kehitykselle vastoinkäymisistä huolimatta.

Veistos koostuu yhdeksästä erikokoisesta kivisestä veistososasta. Kivien koko viittaa Porin kasvuun kaupunkikoon, asukasmäärän ja elinkeinoelämän kasvun näkökohdista. Kivet ovat kooltaan 30 - 200 cm korkeita ja asettuvat noin seitsemän metrin levyiselle alueelle riviin. Jokaisen kiven etupuolella on kaupunkipaloa osoittava vuosiluku. Ensimmäisessä veistoksessa on myös kaupungin perustamisvuosi 1558. Viimeisessä, vuoden 1852 palon kivessä on Porin VPK:n perustamisvuosi 1863. Tuohon kiveen on kiinnitetty palokunnan perustaja Anders Axel Anderssonia esittävä reliefi. VPK oli toiminut siis 150 vuotta.

Muistomerkin paljastustilaisuudessa 7.6.2013 oli läsnä Anderssonin sukua, muita kutsuvieraita, kaupunkilaisia ja palokuntalaisia. Tilaisuuden jälkeen oli VPK:n Kerhohuoneella kahvitilaisuus, jossa VPK kiitti viirillään Esko Antti-Poikaa, Sofia Saarta ja VPK:n sihteeri Lauri Lempistä, joka ”taidekoordinaattorina” (Sofia Saaren antama nimitys) oli vastannut hankkeen eri toteuttajien yhteistyöstä.

"Patsas on nyt paljastettu..." Sofia Saari ja Esko Antti-Poika, jakkaralla on Antti-Pojan "kymmenes kivi". Kuva: Antti Suominen

Muistomerkin toteuttajatroikka:
VPK:n sihteeri Lauri Lempinen, kuvanveistäjä TaM Sofia Saari ja perustajan pojanpojanpoika, lennonjohtaja Esko Antti-Poika

Kesän mentyä...

...ja syksyn tultua...

...pimeyskin koittaa

Muistomerkin paljastamispäivän iltana oli kaupungintalolla kaupungin järjestämä Porin VPK:n 150-vuotisjuhlavastaanotto. Vieraina oli palokuntaväen lisäksi kaupungin omia ja VPK:n esittämiä kutsuvieraita. Tervehdys- ja onnittelupuheensa yhteydessä apulaiskaupunginjohtaja Kari Hannus kiitti taideteoksesta kirjalahjalla Esko Antti-Poikaa ja Sofia Saarta.